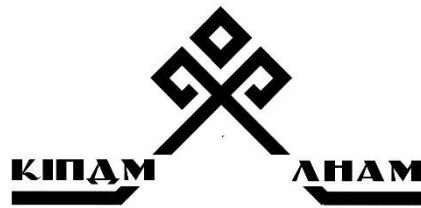

Косівський інститут прикладного декоративного мистецтва
Львівської національної академії мистецтв
Кафедра «Дизайн»

КОМПОЗИЦІЯ / КОЛЬОРОЗНАВСТВО

Силабус

Рівень вищої освіти	<u>перший рівень</u>
Ступінь вищої освіти	<u>бакалавр</u>
Галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Спеціальність	<u>022. 02 Дизайн одягу (взуття)</u>

2020 р.

Викладач: Щербина Н.М. викладач кафедри «Дизайн»

Консультації

за адресою: м. Косів, вул. Міцкевича 2, поверх 2, аудиторія 15

Комунікація з викладачем:

Заняття та додаткові консультації з викладачем відбуваються в інституті згідно розкладу занять та у визначені дні та години. Окрім визначених занять офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою, а також створені навчальні групи у Viber, Telegram де студенти можуть отримати відповіді на запитання та індивідуальне пояснення програмового матеріалу. У разі необхідності додаткової консультації, ескізи практичних завдань студенти можуть надіслати на пошту викладача чи у групу.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 10 кредитів ECTS (300 години) з них 186 - аудиторних (36 лекційних, 150 практичних), 114 - самостійних. Структура дисципліни містить 2 модулі, 12 змістових модулів і 52 теми.

Навчальні матеріали:

Методичні матеріали

1. Бович-Углер Л. Ю. Курс лекцій навчальної дисципліни «Композиції / кольорознавство» для студентів I курсу «Дизайн» денної форми навчання, ОС бакалавр, галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 022 Дизайн, КІПДМ ЛНАМ, 2020. 62 с.
2. Бович-Углер Л. Ю. Робоча програма «Композиція / кольорознавство» для студентів I курсу ОПП «Дизайн одягу (взуття)» денної форми навчання, ОС бакалавр, галузь знань 02 Культура і мистецтво. КІПДМ ЛНАМ, 2020.-30 с.
3. Навчально-методичне забезпечення та унаочнений матеріал з фонду кафедри.

Необхідне обладнання:

Альбом для ескізів, олівець, фарби (гуаш, акварель), туш, перо, пензель, папір, клей, додаткові матеріали.

Формат дисципліни

Програма дисципліни побудована на циклі теоретичних лекцій, практичних аудиторних завдань і передбачає самостійну роботу студентів. Самостійна робота студентів спрямована на завершення практичних завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, виконання ескізів та оригіналів практичних робіт.

Анотація до курсу «Композиція»

Курс «Композиція / кольорознавство» одна із основних складових частин спеціальних фахових дисциплін, що входить у навчальний план відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів напряму «Дизайн».

Дисципліна має на меті закласти основи професійної підготовки студента-дизайнера, сформувати у нього первинні навички вирішення складного комплексу завдань та набутти практичних навичок у роботі з формою на площині та об'ємі, що характеризують процес дизайн-проектування.

Програма навчальної дисципліни «Композиція / кольорознавство» складається із модулів, змістових модулів і тем, що дають базисну основу для формування професійно-кваліфікаційних знань дизайнера, а також включає змістові модулі по вивчення основ кольорознавства.

Програма тісно пов'язана з такими фаховими дисциплінами: «Проектування», «Основи комп'ютерної графіки», «Академічний живопис», «Рисунок».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Методологічною основою курсу «Композиція / кольорознавство» є вивчення основних категорій, законів, видів та методів побудови композиції як фронтальної так і об'ємно-просторової, що є необхідними факторами у професійному грамотному проектуванні творчого доробку художника – дизайнера. Метою дисципліни є засвоєння основних закономірностей створення різних композиційних структур, вивчення засобів перетворення форм як способу вираження художнього образу, грамотне використання теоретичних знань при побудові композиційних схем на площині та в об'ємі.

Мета самостійної роботи студентів полягає в удосконаленні й закріпленні знань та навичок одержаних в результаті аудиторних занять.

Основними завданнями дисципліни є: вивчення закономірностей побудови ритмічних композицій; засвоєння методів упорядкування композиції на основі симетрії, асиметрії, статики, динаміки, акценту, тональності; вивчення властивостей кольорів, системи гармонії кольорів, принципи та види кольорових контрастів, функції кольору. На основі джерела творчості проводити перетворення засобами стилізації, інтерпретації, імпровізації для розвитку асоціативного й аналітичного мислення, творчої уяви, фантазії, а також почуття міри і гармонії.

Дисципліна формує спеціальні (фахові) компетентності (СК)

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність генерувати творчі креативні ідеї, розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі дизайну костюма або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Знання та розуміння специфіки дизайну одягу й закономірностей функціонування системи індустрії моди.

СК4. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН)

ПРН6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати джерело творчості для художньо-проектних вирішень.

ПРН11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну костюма у відповідних техніках і матеріалах.

Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право

- перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.
5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
 6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.
 7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
 8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку чи екзамену. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.
 9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.
 10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.
 11. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
 12. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

Академічна доброчесність:

13. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Календарно-тематичний план дисципліни «Композиці / Кольорознавство»

Дата тижні	Назва змістових модулів і тем	Форма заняття	Кількість годин	Методи викладу	Модульний контроль
Тиж.15	Модуль 1. Площинна композиція.		210 год.		Екзамен-перегляд
Тиж.2	Змістовий модуль 1. Рапорт як різновид ритмічних композицій.		23 год.		Поточний перегляд
Тиж.1	Тема 1. Основні поняття теорії композиції. Види композиції. Закони композиції.	Лекція	1 год.		Усне опитування, усний аналіз
Тиж.1	Тема 2. Ритм. Метричний повтор. Функції та графічні властивості крапки, лінії й плями.		5 год.		Проміжний контроль
	Засоби побудови ритмічної композиції. Особливості використання лінії, плями, крапки в композиційному вирішенні рапорту.	Практична робота	2 год.	Демонстрація унаочнення, пояснення	Практичні вправи
	Особливості побудови ритмічних композицій.	Самостійна робота	3 год.	Вивчення нового матеріалу.	Фронтальна бесіда Практичні вправи
Тиж.1	Тема 3 Виконання пошукових ескізів модуля та схеми його укладу в ритмічних композиціях.		5 год.		Підсумковий контроль
	Основні етапи та засоби виконання ритмічної рапортної композиції. Елемент та модуль композиції. Виконання ряду ескізів модуля.	Практична робота	2 год.	Власний приклад, консультації	Ескізи модуля Ф А4
	Виконати Виконання замальовок схем різних видів ритмічних композицій.	Самостійна робота	3 год.	Вивчення нового матеріалу.	Схеми ритмічної композиції Ф А4
Тиж.1	Тема 4. Пошук цікавих пластичних вирішень елементів використовуючи основні графічні засоби.		6 год.		Підсумковий контроль
	Виконання ескізів рапортної ритмічної композиції засобами лінії, плями, крапки.	Практична робота	2 год.	Фронтальний контроль,	10 ескізів Ф А4
	Виконати графічний робочий рисунок рапортних композицій відповідно до ескізів.	Самостійна робота	4 год.	Застосування набутих умінь	2 робочих рисунка Ф 25x30 см

Тиж. 1	Тема 5. Фронтальна рапортна композиція виконана засобами лінії та використанням простих геометричних площин та похідних від них елементів.	Практична робота	2 год.	Індивідуальні консультації,	2 графічні роботи Ф 25x30 см
	Опрацювати графічний етап роботи засобами лінії, плями, крапки відповідно до творчого задуму.	Самостійна робота	4 год.	Застосування набутих умінь та навиків	2 графічні роботи Ф 25x30 см
Тиж. 2	Змістовий модуль 2. Композиційні стани.		34 год.		Поточний перегляд
Тиж. 1	Тема 1. Стани композиції. Статика та динаміка.	Лекція	2 год.	Демонстрація унаочнення,	Усне опитування, усний аналіз
	Тема 2. Композиції з статичною та динамічною організацією геометричних предметів на заданій площині.	Практична робота	2 год.	Фронтальні пояснення,	Варіативне ескізування Ф А4
	Виконання ескізів статичної композиції.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь	10 ескізів завдання Ф А4
Тиж. 1	Тема 3. Ескізи-пошуки в кольорі для досягнення тонких тональних градацій в ахроматичній та хроматичних гамах.		12 год.		Підсумковий контроль
	Колористично-графічне рішення ескізів статичної композицій в ахроматичному вирішенні з тональними градаціями.	Практична робота	4 год.	індивідуальні консультації	10 ескізів в кольорі Ф А4
	Виконати графічний робочий рисунок осередкової статичної та динамічної композицій відповідно до творчого ескізу.	Самостійна робота	8 год.	Застосування набутих умінь та навиків	2 робочих рисунка Ф 25x30 см
Тиж. 1	Тема 4. Виконання статичної та динамічної композиції на заданому форматі.	Практична робота	10 год.	Творчо-пошуковий метод	2 графічні роботи Ф 25x30 см
Тиж. 2	Змістовий модуль 3. Симетрія та асиметрія в композиції		30 год.		Поточний перегляд

Тиж. 1	Тема 1. Композиційні структури та основні закономірності побудови композиції. Симетрія й асиметрія.	Лекція	2 год.	Фронтальне пояснення,	Усне опитування, усний аналіз
Тиж.2	Тема 2. Виконання ескізів композиції з симетричним та асиметричним розміщенням елементів на площині.	Практична робота	4 год.	Індивідуальні консультації	Варіативне ескізування Ф А4
	Виконання замальовок схем різних видів симетричної та асиметричної композицій на основі аналізу творів відомих митців.	Самостійна робота	6 год.	Робота з літературними джерелами	Графічні схеми композицій Ф А4
Тиж. 1	Тема 3. Ескізування. Співставлення тональних співвідношень ахроматичних і хроматичних кольорів у симетричній та асиметричній композиціях. Пошук пластичних вирішень форм на заданій площині.	Практична робота	9 год.	Фронтальні пояснення Демонстрація унаочнення	10 ескізів завдання в кольорі
	Виконати графічний робочий рисунок симетричної композицій відповідно до творчого ескізу.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь та навиків	2 робочих рисунка Ф 25x30 см
Тиж. 1	Тема 4. Виконання чистових варіантів композиції. Аналіз узгодження композиції на площині.	Практична робота	6 год.	Індивідуальний контроль та консультації	2 графічні роботи Ф 25x30 см
	1. Опрацювати графічний етап роботи симетричної й асиметричної композиції.	Самостійна робота	3 год.	Застосування набутих умінь	2 графічні роботи Ф 25x30 см
Тиж. 2	Змістовий модуль 4. Контраст і нюанс в композиції.		29 год.		Поточний перегляд
	Тема 1. Засоби гармонізації композиції. Контраст і нюанс	Лекція	1 год.	Демонстрація унаочнення	Усне опитування, усний аналіз
	Тема 2. Виконання графічних ескізів-пошуків пропорційних співставлень форм з виявленням в них контрасту і нюансу.	Практична робота	4 год.	Власний приклад Індивідуальні консультації	Варіативне ескізування Ф А4
	Композиційні пошуки способів організації площини простими геометричними формами.	Самостійна робота	6 год.	Робота з літературними	Практична робота над графічними

Тиж. 1	Тема 3. Виконання ескізу. Співставлення тонально-колірних співвідношень на основі контрасту та нюансу. Пошук пластики кольорових плям на площині.	Практична робота	4 год.	Індивідуальний контроль та консультації	10 графічних ескізів в кольорі Ф А4
	Виконати робочий рисунок контрастної та нюансної композицій відповідно до творчої ідеї.	Самостійна робота	6 год.	Практичне виконання	2 робочих рисунка Ф 25x30 см
Тиж. 1	Тема 4. Виконання поліхромного вирішення композицій на заданому форматі		10 год.	Фронтальне пояснення	1 графічна робота Ф 25x30 см
	1. Опрацювати графічний етап роботи контрастної й нюансної композиції.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих знань	2 графічні роботи Ф 25x30 см
Тиж. 2	Змістовий модуль 5. Засоби перетворення форм в композиції		34 год.		Поточний перегляд
Тиж. 1	Тема 1. Засоби перетворення форм. Стилзація. Інтерпретація. Асоціація. Імпровізація.	Лекція	2 год.	Демонстрація унаочнення	Усне опитування, усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Виконання ескізів. Пошук трансформації та інтерпретації тривимірного зображення аналогу в двовимірну композицію. Узгодити тонально колірні співвідношення.	Практична робота	4 год.	Демонстрація практичних зразків.	Варіативне ескізування
	Виконання робочого рисунка завдання. Ескізи.	Самостійна робота	6 год.	Робота з джерелами	1 рисунок Ф 25x30 см Ескізи
Тиж. 1	Тема 3. Ескізування. Пошук абстрактної композиції з вираженням асоціативного відображення емоційного стану людини. Виявити художній образ.		12 год.		Підсумковий контроль
	Вибір тематики завдання. Варіативне ескізування з метою вираження художнього	Практична робота	4 год.	Творчо-пошуковий метод	Варіативне ескізування Ф А4
	1. Ескізи трансформаційних вирішень форм асоціативних образів виражених абстрактно-колірними площинами. Ескізування.	Самостійна робота	8 год.	Застосування набутих умінь та навиків	5 графічних ескізів Ф А4

Тиж. 1	Тема 4. Виконання заданих композицій в чистовому варіанті. Аналіз виконаних робіт		4 год.	Практичні заняття	1 графічна робота Ф 25х30 см
	1. Опрацювати графічний етап інтерпретації натюрморту та асоціації.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь та навиків	2 графічні роботи Ф 25х30 см
Тиж. 4	Змістовий модуль 6. Колорознавство. Основні властивості кольору.		60 год.		Поточний перегляд
Тиж. 1	Тема 1. Колір. Основні властивості кольору.	Лекція	1 год.	Словесний метод	Усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Світло. Світлові промені. Поглинання та відображення.	Лекція	2 год.	Фронтальне пояснення	Усне опитування, усний аналіз
	Фізичні властивості кольору та світла. Поглинання та відображення.	Самостійна робота	4 год.	Вивчення нового матеріалу.	Робота з джерелами
Тиж. 1	Тема 3. Ахроматичні кольори. Градація тонів.	Лекція	2 год.	Словесний метод	Усне опитування, усний аналіз
	Тональні градації ахроматичних кольорів. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	2 год.	Фронтальний контроль	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи на тональні градації ахроматичних кольорів.	Самостійна робота	4 год.	Застосування набутих умінь та навиків	Практичні вправи
Тиж. 1	Тема 4. Поліхромні кольори. Монохромія. Основні і похідні кольори. Тепла і холодна гама.	Лекція	2 год.	Демонстрація унаочнення	Усне опитування, усний аналіз
	Тональні градації відтінків одного хроматичного кольору. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	2 год.	Фронтальний контроль	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи завдання.	Самостійна робота	4 год.	Застосування набутих умінь	Практичні вправи
Тиж. 1	Тема 5. Типи змішування кольору. Кольоровий тон. Світлота. Насиченість.	Лекція	2 год.	Демонстрація унаочнення	Усне опитування, усний аналіз
	Властивості змішування кольорів. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	2 год.	Фронтальний контроль та пояснення	Практичні вправи

	Виконати практичні вправи завдання.	Самостійна робота	6 год.	Застосування компетентностей	Практичні вправи
Тиж. 1	Тема 6. Контрасти. Одночасні світлові і кольорові контрасти. Граничні контрасти.	Лекція	2 год.	Демонстрація унаочнення	Усне опитування, усний аналіз
	Поєднання контрастних кольорів. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	6 год.	Фронтальний контроль	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи завдання.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь	Практичні вправи
Тиж. 1	Тема 7. Гармонія кольору. Аналогова і альтернативна гармонія. Кольоровий круг.		13 год.		Проміжний контроль
	Гармонійна організація кольору в композиції. Кольорове коло.	Лекція	1 год.	Словесний метод	Усне опитування, усний аналіз
	Особливості поліхромної композиції. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	6 год.	Фронтальні пояснення	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи завдання.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих навиків	Практичні вправи
Тиж. 1	Модуль 2. Рельєфні та об'ємно-просторові композиції.		210 год.		Екзамен-перегляд
Тиж. 2	Змістовий модуль 7. Рельєф як спосіб вираження фактури на формі.		29 год.		Поточний перегляд
Тиж. 1	Тема 1. Види пластичної композиції. Фронтальна та об'ємно-просторова композиція. Пластичні засоби композиції (фактура.текстура. рельєф, пластика, модуль).	Лекція	1 год.	Фронтальне пояснення Демонстрація практичних робіт	Усне опитування, усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Виконання графічного ескізу осередкової композиції. Перетворення графічних мотивів в рельєф за допомогою гофрування та скручування паперу.	Практична робота	8 год.	Демонстрація практичних зразків. Індивідуальні консультації	5 графічних ескізів Ф А4
	Виконання робочого рисунку завдання відповідно до творчого ескіза.	Самостійна робота	5 год.	Застосування набутих умінь	1 графічний рисунок

Тиж. 1	Тема 3. Ескізування. Пошук форми рельєфного модуля способом згинання та прорізування паперу.	Практична робота	4 год.	Індивідуальні консультації	5 графічних ескізів Ф А4
	Виконання модульних елементів відповідно до творчого задуму. <i>Матеріали:</i> папір, ножиці, клей.	Самостійна робота	5 год.	Застосування набутих умінь та навиків	
Тиж. 1	Тема 4. Монтування рельєфних елементів на основу.		4 год.	Фронтальний контроль	1 графічна робота Ф 30x30 см
	Монтування рельєфних елементів на основу. Виклеювання основних елементів на задану площину.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь та навиків	2 графічні роботи Ф 30x30 см
Тиж. 2	Змістовий модуль 8. Форма і декор. Конструктивні та деструктивні властивості декору на формі.		31 год.		Поточний контроль
Тиж. 1	Тема 1. Конструктивні та деструктивні властивості декору на формі.	Лекція	1 год.	Демонстрація практичних робіт	Усне опитування, усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Ескізування. Підкреслити та зруйнувати об'ємну форму графічними засобами.		4 год.	Індивідуальний контроль	Варіативне ескізування
	Розробка орнаментальної композиції засобами лінії, що підкреслює конструктивну і деконструктивну основу сторін куба.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих компетентностей	Варіативне ескізування Ф А4
Тиж. 1	Тема 3. Виготовлення монолітних об'ємних форм (куб, піраміда, конус) за вибором студента.	Практична робота	4 год.	Фронтальний контроль	1 куб, розмір 15 см
	Виготовлення розгортки різних видів монолітних об'ємних форм.	Самостійна робота	6 год.	Практичне заняття	Практичні заготовки куба
Тиж. 1	Тема 4. Нанесення графічного декору на об'ємну форму.		10 год.		Проміжний контроль
	1. Графічне виконання орнаментальної композиції на площини куба засобами лінії. 2. Графічне виконання орнаментальної композиції на площини куба засобами плями.	Практична робота	4 год.	Демонстрація практичних робіт	2 куба розмір 15 см

	Графічне виконання завдання.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь	2 куба розмір 15 см
Тиж. 2	Змістовий модуль 9. Синтез об'ємів.		31 год.		Поточний контроль
Тиж. 1	Тема 1. Об'єм і простір в композиції.	Лекція	1 год.	Фронтальне пояснення	Усне опитування, усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Виконання ескізу об'ємно-просторової композиції як пропорціювання форми.	Практична робота	4 год.	Фронтальне пояснення	Варіативне ескізування
	Стилізація образу людини засобами простих геометричних форм.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих знань	5 графічних ескізів Ф А4
Тиж. 1	Тема 3. На основі інтерпретації постаті людини створити об'ємно-просторову композицію з простих геометричних форм.	Практична робота	4 год.	Індивідуальний контроль та консультації	1 практична робота
	Практичне виконання модульних елементів об'ємної композиції згідно задуму. <i>Матеріали:</i> папір, картон, ножиці, клей.	Самостійна робота	6 год.	Практичне заняття	Практичні заготовки елементів.
Тиж. 1	Тема 4. Поєднуючи об'ємні форми знайти пропорційні співвідношення елементів композиції та передати характерний образ.	Практична робота	4 год.	Фронтальний контроль	Підсумковий контроль
	Практичне виконання об'ємної композиції відповідно до тематики та творчого задуму.	Самостійна робота	6 год.	Практичне заняття	Практична робота
Тиж. 2	Змістовий модуль 10. Ансамбль форм.		30 год.		Поточний контроль
Тиж. 1	Тема 1. Поєднання об'ємних форм в композиції.	Практична робота	3 год.	Фронтальне пояснення	Інформаційний матеріал
	Збір інформаційного матеріалу за тематикою завдання.	Самостійна робота	4 год.	Робота з джерелами	Усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Виконати графічні ескізи об'ємно-просторових рішень за темами макетної композиції (маса- форма-простір).	Практична робота	3 год.	Варіативне ескізування	Ескізи
	Пошук графічних об'ємних форм та їх поєднання у єдину структуру композиції.	Самостійна робота	4 год.	Практичне заняття	Модульні елементи композиції

Тиж. 1	Тема 3. Провести трансформацію площинного ескізу в об'єм. Досягти гармонії в поєднанні об'єму.	Практична робота	6 год.	Індивідуальний контроль та консультації	1 практична робота
	Композиційна співрозмірність величин форм в об'ємно-просторовій структурі.	Самостійна робота	10 год.	Застосування набутих навиків	1 практична робота
Тиж. 2	Змістовий модуль 11. Фактура як засіб вираження художнього образу.		31 год.		Поточний перегляд
Тиж. 1	Тема 1. Фактура як засіб вираження художнього образу. Аплікація. Колаж. Печворк.	Лекція	1 год.	Фронтальне пояснення	Усне опитування, усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Виконати графічні ескізи завдання. Виразити асоціативний образ композиції.	Практична робота	4 год.	Варіативне ескізування	Ескізи
	Провести аналіз принципів поєднання різних фактурних матеріалів на прикладі творів відомих художників.	Самостійна робота	6 год.	Робота з джерелами	Усний аналіз Зарисовки
Тиж. 1	Тема 3. Узгодження тонально-колірних співвідношень. Пропорційний відбір кольорових мас згідно ескізу.	Практична робота	4 год.	Індивідуальний контроль та консультації	3 ескізи в кольорі
	Підбір фактурних матеріалів відповідно до творчого задуму. Виконання рисунка завдання.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих навиків	1 рисунок Ф 30x30 см
Тиж. 1	Тема 4. Виконання чистового варіанту композиції. Вираження асоціативно-художнього образу засобами фактури.	Практична робота	4 год.	Індивідуальний контроль та консультації	1 практична робота
	Практичне виконання рельєфної фактурної композиції в кольорі з вираженням асоціативного образу.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих умінь та навиків	1 практична робота
Тиж. 6	Змістовий модуль 12. Кольорознавство. Система гармонії кольору.		58 год.		Поточний перегляд
Тиж. 1	Тема 1. Системи кольору в мистецтві і дизайні	Лекція	2 год.	Фронтальне пояснення	Усне опитування, усний аналіз
Тиж. 1	Тема 2. Класифікація кольорових гармоній. Коло природніх кольорів Гете.	Лекція	2 год.	Словесний метод	Усний аналіз

	Тональні градації кольорових гармоній. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	4 год.	Фронтальний контроль	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи на тональні градації ахроматичних кольорів.	Самостійна робота	6 год.	Застосування набутих навиків	Практичні вправи
Тиж. 1	Тема 3. Колір в композиції. Виявлення форми засобами кольору. Акцент.	Лекція	2 год.	Словесний метод	Усне опитування
	Властивості розташування кольорів у композиції. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	4 год.	Фронтальний контроль	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи завдання. <i>Матеріали:</i> гуаш, пензель, папір. Ф А4	Самостійна робота	4 год.	Застосування компетентностей	Практичні вправи
Тиж. 2	Тема 4. Комунікативна символічна та виражальна функція кольору.	Лекція	5 год.	Словесний метод Пояснення	Усне опитування, усний аналіз
	Кольорові градації в композиції. Виконання ряду практичних вправ.	Практична робота	4 год.	Фронтальний пояснення	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи завдання.	Самостійна робота	8 год.	Застосування набутих умінь	Практичні вправи
Тиж. 1	Тема 5. Асоціація. Фактура. Колір у рекламі	Лекція	2 год.	Словесний метод	Усне опитування
	Особливості поліхромної композиції. Визначення кольорової гами в рекламі. Кольоровий мінімалізм.	Практична робота	5 год.	Фронтальний контроль та пояснення	Практичні вправи
	Виконати практичні вправи завдання.	Самостійна робота	8 год.	Застосування набутих умінь та навиків	Практичні вправи

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «Композиція», є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 60 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру і 40 балів за екзамен.

Розподіл балів які, отримують студенти

Поточний контроль знань						Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1						залік	екзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6		40	
10	10	10	10	10	10			
Модуль 2								100
Змістовий модуль 7	Змістовий модуль 8	Змістовий модуль 9	Змістовий модуль 10	Змістовий модуль 11	Змістовий модуль 12		40	
10	10	10	10	10	10			

Методи навчання

1. Словесний (лекції, фронтальне пояснення, бесіди, індивідуальні консультації).
2. Наочний (демонстрація робіт, практичних зразків, власний приклад).
3. Практичний (практичні заняття, варіативне ескізування, тренувальні вправи).
4. Самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумковий контроль знань

Перелік завдань, що виставляються на екзамен-перегляд, I семестр.

1. Фронтальна рапортна композиція виконана засобами лінії з використанням простих геометричних площин та похідних від них елементів. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
2. Фронтальна рапортна композиція виконана засобами плями з використанням простих геометричних площин та похідних від них елементів. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
3. Осередкова (замкнута) статична композиція на основі поєднання простих геометричних форм (квадрат, коло, овал, трикутник, прямокутник тощо). (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
4. Безосередкова (відкрита) динамічна композиція на основі поєднання простих геометричних форм та похідних від них елементів. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
5. Симетрична композиція з використанням геометричних фігур та похідних від них елементів. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
6. Асиметрична композиція з використанням геометричних фігур та похідних від них елементів. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
7. Фронтальна осередкова композиція з вираженням контрастних співвідношень форм, величин, кольору, тону, фактури на основі простих геометричних форм та похідних від них елементів. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
8. Фронтальна осередкова композиція на основі нюансних співвідношень форм, величин, кольору, тону, фактури з використанням простих геометричних форм та похідних від них елементів.

(1 графічна робота, Ф 25х30 см).

9. Композиція з вираженим композиційним центром за законами гармонії на основі інтерпретації природних мотивів (пейзажу) чи натюрморту.

(1 графічна робота, Ф 25х30 см).

10. Композиція з вираженим композиційним центром за законами гармонії на основі асоціативного відображення емоційного стану людини (радість, сум тощо). (1 графічна робота, Ф 25х30 см).

Перелік завдань, що виставляються на екзамен-перегляд, II семестр.

1. Рельєфна осередкова композиція методом гофрування та скручування паперу. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
2. Рельєфна безосередкова (рапортна) композиція методом згинання, заломлювання, прорізування паперу. (1 графічна робота, Ф 25х30 см).
3. Об'ємно-просторова геометрична форма (куб) з конструктивним розташуванням декору, використовуючи графічно-лінійні елементи.
4. Об'ємно-просторова геометрична форма (куб) з деконструктивним розташуванням декору, як навмисного руйнування форми використовуючи силуетно-плямові елементи.
5. Об'ємно-просторова композиція на основі інтерпретації постаті людини з використанням простих геометричних форм. (1 практична робота).
6. Об'ємно-просторова тематична композиція створена на основі особливостей базисних об'ємних форм (куб, піраміда, куля тощо) засобами взаємного пронизування (1 практична робота).
7. Рельєфна тематична композиція на основі асоціації виконана засобами поєднання різноманітних фактурних матеріалів. (1 практична робота).

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем)

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Робота з джерелом творчості	Студент ґрунтовно досліджує та аналізує першоджерело проявляючи вміння працювати з фаховою літературою. Він грамотно проводить детальний структурний та технічний аналіз об'єкту творчості з метою визначення його найхарактерніших ознак та особливостей.
Варіативне ескізування	Студент володіє тематичним матеріалом у межах програми, вміє використовувати залишкові та набуті знання під час виконання графічних та тональних фор-ескізів. Він вільно володіє графічними засобами для відображення художньої ідеї, а також демонструє вміння трансформувати джерело творчості з подальшою авторською інтерпретацією його у творчий задум. Студент вільно виконує схеми організації елементів на площині чи в об'ємі.

Виконання творчих ескізи	Студент виявляє індивідуальні пошуки графічної мови виконання поставленого завдання. Максимально передає набуті вміння та навички в графічному вираженні ідейного задуму. Студент демонструє розвинене художнє мислення, добре володіє графічними засобами для відображення художньої ідеї в композиції. Виявляє власні пошуки у творчому вирішенні поставленого завдання.
Виконання заданого варіанту композиції.	Студент досконало володіє графічними виражальними засобами, на високому професійному рівні вміє відображати власну художню концепцію певної композиційної структури. Виконане практичне завдання відображає новизну та оригінальність творчої ідеї.
Самостійна робота	Студент в повному обсязі виконує поставлені завдання самостійної роботи, удосконалює, розвиває та доповнює уміння та навички набуті на аудиторних заняттях.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Вичерпне розкриття змісту завдання. Засвоєння викладеного теоретичного матеріалу в повному обсязі. На високому рівні виконання всіх етапів навчального завдання, що передбачає використання набутих практичних навичок та вмінь. Грамотне композиційне вирішення графічного аркуша. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді та розв'язання практичних завдань, вираження власної думки з дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні принципів та засобів композиції. Студент виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань і навичок для втілення художнього образу.
Добре	74-89	BC	Розкриття змісту завдання та вирішення поставленої проблеми. Студент виявляє повні, систематичні знання курсу композиції, успішно виконує практичні завдання,

			<p>засвоєння основної та додаткової літератури, проявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки. Незначні порушення в композиції графічного аркуша. Вміння користуватися основними виражальними засобами композиції. Здатність до самостійної роботи над практичним завданням.</p>
Задовільно	60-73	D	<p>Недостатнє розкриття змісту завдання. Студент виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний виправити їх за допомогою викладача. Невиразність графічної мови завдання. Недостатня охайність виконання роботи. Поверхнева обізнаність основної та додаткової літератури.</p>
Незадовільно	35-59	FX	<p>Часткове засвоєння навчального матеріалу, недостатньо сформовані практичні навички та вміння. Невиконання завдань в повному обсязі. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з них містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відсутність образно-графічної та композиційної виразності завдання. Можливе повторне складання курсу.</p>
Незадовільно	0-34	F	<p>Незасвоєння більшої частини програмового матеріалу. Значні помилки в практичних завданнях. Студент не готовий до заняття, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.</p>

12. Література для вивчення дисципліни

Основна література

1. Дідик Н. Я. Основи композиції: навчальний альбом-посібник [для студентів вищих навчальних закладів] – Ужгород: Мистецька лінія, 2009. – 64 с.; іл.
2. Губаль Б. Композиція в дизайні: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] – Івано-Франківськ, 2011. – 240 с.
3. Голубева О.Л. Основы композиции. - М.: Сварог и К, 2008. - 144с.
4. Бович-Углер Л. Ю. Проектна графіка: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]– Косів: КІПДМ ЛНАМ, 2017.-96 с.
5. Ніколаєва Т. І. Тектоніка формоутворення костюма: Навчальний посібник. [для студентів вищих навчальних закладів]– Київ: Арістей, 2008. – 340 с.

Додаткова література

1. Новицька О.Р. Основи композиції: навчально- методичні рекомендації до теоретичних занять курсу. -Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2007. - 89с.
2. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. - Тернопіль: Підручники й посібники, 2009.- 112с.
3. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] М. Я. Куленко – К.: Кондор, 2006. – 492с.
4. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] В.Я. Даниленко; – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
5. Бович-Углер Л. Ю. Проектування одягу: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]– Косів: КІПДМ ЛНАМ, 2017.-96 с.
6. Ли Стоун Т., Адамс С., Мириока Н. Дизайн цвета. Практическое руководство по применению цвета в графическом дизайне. -М: РИП-холдинг, 2005. - 240 с.
7. Победин В.А. Знаки в графическом дизайне. - Харьков, 2001.
8. Саттон Т. Гармония цвета: полное руководство по созданию цветowych комбинаций / Т.Саттон, Б. Вилен; пер. с англ. В.П.Воропаева. - М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО АСТ, 2004. - 215с.: ил.
9. Фокина Л.В. Орнамент. Учебное пособие . -М., Феникс., 2005. - 172 с.
10. Унаочнений матеріал з дисципліни «Композиції» (таблиці, практичні зразки робіт).